

Impressie Ontmoetingsdag 2015

Zaterdag 18 april j.l. vond de jaarlijkse Ontmoetingsdag van anglicanen, orthodoxen en oud-katholieken plaats in vergader- en congrescentrum "In de Driehoek" te Utrecht. Het thema was vrede.

Aartsbisschop Joris Vercammen verwelkomde de aanwezigen met de Paasgroet: Christus is opgestaan! In zijn openingswoorden wees hij o.m. op het feit dat ook deze bijeenkomst verbonden was met de oproep van de Wereldraad van Kerken tot een pelgrimage van gerechtigheid en vrede.

Er waren drie sprekers uitgenodigd: Stire Kaya-Cirik (Syrisch-orthodox), vader Meletios Webber (als priester verbonden aan de Russisch-orthodoxe parochie van de H. Nicolaas van Myra in Amsterdam) en David Mumford (priester in de Schotse Episcopal Kerk en verbonden aan de Fellowship of Reconciliation Scotland).

Stire vertelde over de genocide op de Syrisc-orthodoxe (Aramese) christenen in Zuidoost-Turkije door de Ottomaanse overheid tijdens de Eerste Wereldoorlog. Deze massamoord krijgt vaak onvoldoende aandacht en staat in de schaduw van de genocide op de Armeense christenen, die eveneens in 1915 werd gepleegd. De verhalen die Stire als kind heeft gehoord van overlevenden verwerkte zij in haar roman "Echo uit een onverwerkt verleden". Stire las enkele passages voor. Zij vertelde van het proces dat zij heeft doorgemaakt tijdens het schrijven. Hoe zij op deze wijze de erfenis van het verleden verwerkte. En hoe de herinneringen haar tot vergeving van de daders brachten. Hoe zij weigerde nog langer slachtoffer te zijn van de misdadigers, maar in navolging van Christus wilde vergeven. Een ontroerend getuigenis!

Vader Meletios benaderde het thema vanuit het perspectief van de hesychastische vaders, een groep heiligen uit het Oosten, wiens geschriften later vrij lukraak zijn verzameld in het boek dat de "Philokalia" wordt genoemd. Deze mensen leefden tussen de derde en de veertiende eeuw. Zij spreken van de "logismoi", de voortdurende stroom van gedachten die elk van ons heeft, bijna vierentwintig uur per dag. Al die gedachten vormen ons ego. En dit ego in al zijn verschijningsvormen is de grootste bedreiging voor vrede. We kunnen de logismoi terzijde schuiven door het gebed tot onze modus operandi te maken. Niet het gebed van het ego, dat bijna altijd begint met "ik wil", maar het gebed van het hart, het sterke, stille gebed dat weerklank vindt in het Koninkrijk der Hemelen. Gebed bestaat niet alleen uit woorden. Het is de uitdrukking van gemeenschap. Het verlangen naar gemeenschap met God, elkaar en de rest van het heelal is de enige vorm van verlangen, die ons boven onze oude, egoïstische begeerten uittilt. Ik hoef als mens geen vrede te stichten. Dat doet God. Ik moet vrede vinden. En die vrede wacht al op mij, is veel dichterbij dan ik ooit had kunnen denken. Het "ik" dat ik voor God ben, is niet het "ik" van mijn ego. Het is veel belangrijker, veel sterker. Het neigt naar de eeuwigheid. Mijn ego zal met mij sterven terwijl het "ik" dat ik voor God ben een belofte van eeuwig leven in zich draagt. Maar in de tussentijd, in het hier en nu, moet ik de vrede een kans geven en dat begint bij mijzelf. Door te zoeken naar de "vrede die alle verstand te boven gaat". Van daaruit zal ik misschien de verandering, de ommekeer (metanoia), waartoe Christus oproept, doormaken. En daarmee het Koninkrijk der Hemelen een beetje dichterbij mijn eigen leven en bij het heelal brengen.

De lezing van **David Mumford** had als titel: Pelgrims voor vrede, christendom en geweldloosheid. Hij citeerde George Zabelka, rooms-katholiek kapelaan, die tot de eenheden, die Hiroshima en Nagasaki bombardeerden, zei: Ik liep na de oorlog door de ruïnes van Nagasaki. Ik bezocht de plaats waar eens de Urukami Kathedraal (Rooms-katholieke kathedraal) had gestaan. Ik keek rond en bad dat God ons zou vergeven hoe we de leer van Christus hebben verwrongen." David Mumford noemde bijbelteksten, waarin het leven en handelen van Jezus centraal staan. De sleuteltekst daarbij is: Mattheüs 5, 38-38, waarin geweldloosheid en liefde voor de naaste, zelfs

voor de vijand centraal staan. David noemde ook andere evangelieteksten en passages uit de brieven (Hebr.10:21 en 1 Petrus 2:21-23). Hij besprak de standpunten van verschillende mensen uit de vroegchristelijke periode, zoals Tertullianus, die refereert aan het incident in de hof van Gethsemane, waar Christus Petrus verbiedt om het zwaard op te nemen tegen degenen die Hem aanvallen. Veel kerkvaders zagen hierin eveneens het model voor geweldloosheid. In de 21ste eeuw werd deze visie gemarginaliseerd. Vaticanum II veroordeelde wel het gebruik van masavernietigingswapens. Hoe moeten we het geweld interpreteren? Is Jezus normatief voor de christelijke gemeenschappen? Kunnen traditie, verstand en ervaring de expliciete leer van Jezus omverwerpen? De individuele christen en de christelijke kerken worden nog steeds uitgedaagd om te leven volgens de leer van Jezus. Zo zijn er verschillende vredesbewegingen tot stand gekomen. De lezing van David Mumford gaf natuurlijk aanleiding tot vragen. Zeker in het licht van het uiterst gewelddadige optreden, waarmee we in onze tijd worden geconfronteerd.

Naast deze verdiepende lezingen was er tijd voor een heerlijke lunch en persoonlijke ontmoetingen.

Aartsbisschop Joris Vercammen presenteerde het boek "An Ongoing Conversation, The Green Patriarch in the Netherlands" (samengesteld door Jan Jorrit Hasselaar en Peter-Ben Smit). Via teksten en prachtige foto's geeft het een beeld van het bezoek dat patriarch Bartholomeüs vorig jaar aan ons land bracht.

De dag werd besloten met het vieren van de vreugdevolle Paasvespers in de Ste. Gertrudiskathedraal.

[Marina van der Waag](#).